

VERSLAG VAN DE EXCURSIE NAAR WINTERSWIJK EN OMGEVING

6 en 7 mei 1978

Deelnemers: Aleven, Bleek, J. de Boer, T.W. de Boer, Van der Burg, Buynink, Fentrop, Hoffmann, Hopman, Van Laar, Lava~~de~~^{de}, Hr. en Mevr. Nieuwenhuis, Reudink, Mevr. Van Roosmalen, Willemsen en zeven introducees.

Door vele tegenslagen bij de voorbereiding van de excursie kwam voor vele deelnemers de nadruk meer te liggen op het genieten van het natuurschoon in de omgeving van Winterswijk dan op het verzamelen van levende of fossiele mollusken. Daarenboven was de eerste excursiedag gezegend met een gestaag vallende motregen die in de avond overging in een stevige bui. De tweede dag was het weer gelukkig beter. De bewolking bleef dreigend maar er viel geen regen.

Het excursieplan hield een bezoek in aan drie groeves. De avond voor de excursie kwam het bericht binnen dat de keileemgroeve van de steenfabriek Gebr. Osse te Losser onder water stond. Hiermee verviel het bezoek aan Losser, dat voor de zondag was gereserveerd. De zaterdag werd besteed aan het bezoeken van twee groeves nabij Winterswijk: de grote steengroeve met Triassische kalk te Ratum en de groeve van de steenfabriek De Vlijt met Oligocene klei.

De meest veelvuldige vondsten in de steengroeve betroffen mineralen zoals calciëet, pyriet en een enkel stuk loodglans. Verder werden stukken kalk gevonden met fossiele golfsporen (wellenkalk), fossiele krimpscheuren (schoteltjeskalk) en schelpkalk met afdraken van tweekleppigen. Ook waren er stukken kalk met vreemde buisachtige structuren er in, wat zou kunnen duiden op fossiele wormsporen. Het hieropvolgende bezoek aan De Vlijt was voor de verzamelaars onder de deelnemers bevredigender. Een stuk of tien in redelijke staat verkerende mollusken konden worden verzameld. Aan de hand van een artikel van G.C. Cadée, "Fossielen van De Vlijt", uitgegeven onder auspiciën van het Haagse Geologie Kader van de NJN (1961), kon vrijwel alles worden gedetermineerd. Met de nodige terughoudendheid kunnen de volgende soorten vermeld worden: Aporrhais speciosa, Natica achatensis, Phalium rondeletii, Typhis fistulosus, Fusus waeli, Turricula regularis, Bathytoma crenata, Epitonium spec., Nucula duchasteli, Nuculana deshayesiana, Thyasira nysti, Dentalium kickxi.

De zondag werd aangevangen met korte bezoekjes aan enkele ontsluitingen nabij Winterswijk en wel van het Bontzandsteen en het Albien. Vervolgens was er een bezoek aan het landgoed Bekendelle ingelast, in de hoop daar levend materiaal te vinden. Vermoedelijk zijn we het landgoed aan de verkeerde kant binnengekomen, want aantrekkelijke vondsten werden er niet gedaan. Na een tweede bezoek aan De Vlijt eindigde de excursie in het museum van de Stichting Freriks. Ieder kon hier op zijn gemak de vitrines bewonderen met een complete verzameling mollusken uit De Vlijt, vondsten uit de

steengroeve en een prachtige collectie Mioceen materiaal uit Miste. Voor de liefhebbers waren er ook zakjes met gruis uit Miste te koop. Na het zien van een aantrekkelijke serie dia's over de interessante geologie van Winterswijk verklapte de heer Kolstee dat er binnenkort weer een onderzoek in Miste gestart zal worden. Het Mioceen ligt ongeveer 2 m diep onder een weiland, in een pakket van ongeveer twee meter dik. Men neemt dan een monster van ca 10 kubieke meter materiaal, spoelt het uit en droogt het. Dit goede nieuws houdt in dat ieder die deze zomer langs de Stichting Freriks komt een zak gruis kan kopen. De baten zijn voor de Stichting die de helpende hand biedt aan amateur-geologen en malacologen. Miste geeft mooi materiaal en het is de reis waard.

Tot slot wil ik de heer H.G. Kolstee, bestuurslid van de Nederlandse Geologische Vereniging, die op een laat moment bereid bleek de excursie te begeleiden, heel hartelijk danken voor zijn spontane medewerking. Aan hem danken de excursie-deelnemers de succesvolle momenten van dit weekend.

H.J. Hopman